

ŠTO SE DEŠAVALO TIJEKOM SVIBNJA I LIPNJA 2017.

- 1. 55. tradicionalni susret pravnika u Opatiji**
- 2. Novi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama**
- 3. NIS direktiva**

1. 55. tradicionalni susret pravnika u Opatiji

U organizaciji Hrvatskog saveza udruga pravnika u gospodarstvu održan je u razdoblju od 17. do 19. svibnja 2017. g. 55. „Susret pravnika – Opatija'17“, a čime je obilježen mali jubilej najstarijeg redovitog godišnjeg, tradicionalnog pravničkog druženja u Hrvatskoj na kojemu se raspravljalo i upoznavalo okupljene pravnike o aktualnostima zakonodavstva i prakse. Ove godine za razliku od prethodnih savjetovanje je otvorio i vodio, novi predsjednik prof.dr.sc. Petar Miladin, koji se posebno zahvalio dosadašnjem predsjedniku na predsjedanju najvećim dijelom čitavog vremena postojanja udruge, akademiku Jakši Barbiću što tadašnji Savez udruge pravnika u gospodarstvu ni u najvećim iskušenjima i nedaćama kakve su bile tijekom Domovinskog rata nije preskočio niti jednu godinu s obavljanjem svojih zadaća.

Treba naglasiti kako je ovogodišnji jubilarni susret pravnika bio izrazito aktualan, koliko zaslugom i nadahnućem novog voditelja udruge, ali i velikim tektonskim poremećajima u gospodarskom i političkom životu najmlađe članice EU i traženju adekvatnih odgovora na posljedično nastalu pravnu situaciju. Naravno, radi se o novom Zakonu o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za RH kolokvijalnog naziva „lex Agrokor“ o kojemu smo napravili osvrt u prethodnom 62. broju Newslettera Udruge korporativnih pravnika. Shodno navedenome prof.dr.sc. Jasnica Garašić kao jedan od najvećih kritičara tog žurno donesenog zakona imala je prvo izlaganje na tu temu „**Izvanredna uprava države nad povezanim društvima**“ te je iznijela niz razloga za takvo svoje stajalište, kao npr.: oslabiljenost i zapravo nezaštićenost pravnog položaja vjerovnika u „sudskoj“ proceduri izvanredne uprave, posebice kad je riječ o vjerovnicima s manjim ili srednjim tražbinama, zatim zbog povrede temeljnog načela insolventijskog prava o jednakom pravnom položaju dužnikovih vjerovnika, kao i zbog obezvrjeđivanja pravnih učinaka stvarnopravnih sredstava osiguranja tražbina koje su osnova za razlučno pravo, a posebno iz razloga nemogućnosti priznanja ovakve vrste postupka prema EU uredbi o insolventijskim postupcima i opasnost od nepriznanja u državama koje nisu članice EU. Prof.dr.sc. Garašić ukratko pledira za ukidanje zakona te predlaže unošenje novih modernih pravila o insolventijskim postupcima otvorenim nad članovima grupe povezanih društava u postojeći Stečajni zakon. Nova pravila trebala bi regulirati suradnju i komunikaciju između insolventijskih upravitelja i sudova koji vode takve postupke nad članovima grupe povezanih društava, a isto tako bi trebala regulirati i mogućnost otvaranja tzv. koordinacijskog postupka grupe.

Nadahnuo obrađena i iznesena tema „**Pretpostavke pobijanja dužnikovih pravnih radnji po Zakonu o obveznim odnosima i Stečajnom zakonu**“ dr.sc. Antuna Bilića dokazuje nužnost zakonodavne intervencije u ZOO, kao i usklađivanja sa SZ-om. Između brojnih

razloga dr.sc. Bilić ističe posebno razlog što stečajni upravitelj nakon otvaranja stečajnog postupka ne bi mogao pobijati dužnikove pravne radnje po svim pretpostavkama po kojima su ih do tada mogli pobijati pojedini vjerovnici, što bi u slučaju stečaja umjesto proširenja, dolazilo do sužavanja prava na pobijanje, a što je upravo protivno čl. 49 st. 4 Ustava RH, prema kojemu se prava stečena ulaganjem kapitala ne mogu umanjiti zakonom ni drugim pravnim aktom. Razlog takve diskrepancije je što pretpostavke pobijanja pravnih radnji u stečaju vjerno slijede njemačko stečajno pravo, koje je pak usklađeno s njemačkim pravom pobijanja izvan stečaja te se razlikuje od rješenja ZOO-a- zaključuje dr.sc.Bilić. Nadalje i opet nastavno na temu „lex Agrokora“ zanimljivo je bilo izlaganje g. Mladen Cerovca o **„Zakonskom uređenje nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom“** s obzirom na stvaranje sve većih ekonomskih neravnoteža u pojedinačnim trgovinskim odnosima koje su posljedica znatno različitih razina pregovaračke snage između poduzetnika koji djeluju u opskrbnom lancu na jedinstvenom tržištu EU. Zloupotreba tih različitih pregovaračkih snaga u poslovnim odnosima dovodi do nepoštenih trgovačkih praksi i negativnog učinka posebno na mala i srednja poduzeća u lancu opskrbe hranom. Hrvatska je tako prihvatila preporuke Europske komisije te je Vlada 29.6.2017. uputila u Sabor prijedlog Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom.

Akademik Barbić u svom izlaganju **„Zajednica imatelja prava glasa u društvu“** dosta je „plastično“ usporedio zajednicu imatelja prava glasa u društvu s preslagivanjima i dogovaranjima u Saboru, obzirom da u društvu može biti više takvih zajednica ovisno o volji pojedinih skupina društva. Akademik Barbić isto tako, određuje pravnu narav zajednice imatelja prava glasa u društvu kao ortaštvo koje nastaje ugovorom o vezanju glasova kojeg sklapaju članovi društva koji ne žele da se u njemu odlučuje stihijski nego da se provodi njihova zajednička volja. Stoga je bitno razlikovati glavno društvo, tj. društvo u kome se ostvaruje pravo glasa i zajednica onih imatelja prava glasa koji se dogovore da će je tvoriti. Zajednica može prestati iz istih razloga zbog kojih prestaje svako ortaštvo osim propasti zajedničke imovine, jer ona ne postoji, pa se posljedično ne mora provesti likvidacija, osim sasvim izuzetnog slučaja, više teoretskog, kada članovi u zajednicu unesu svoje dionice odnosno udjele. Zaključak je da nema efikasnog sredstva zaštite interesa zajednice u slučaju kad neki od njezinih članova glasuju protivno ugovoru o vezanju glasova, jer eventualne tužbe, iako moguće, nisu toliko učinkovite, ako se uzme u obzir svakodnevna dinamika društva u odnosu na dužinu sudskog postupanja.

Sudac VSRH Damir Kontrec u izlaganju **„Povreda prava vlasništva u praksi Europskog suda za ljudska prava“** upozorava na bitno šire i drugačije tumačenje pojma vlasništva u praksi Europskog suda za ljudska prava u odnosu na hrvatsku sudsku praksu, te zaključuje da takva razlika i nerazumijevanje ima prvenstveno izvor u načinu obrazovanja pravnika u Hrvatskoj, s naglašenom potrebom primjenjivanja propisa onako kako oni glase. Na tom tragu i prof.dr.sc. Željko Potočnjak se u svojoj temi **„Zaštita stečenih prava radnika u slučaju prijenosa poduzeća, pogona ili njihovih dijelova na drugog poslodavca prema pravu Europske unije“** osvrnuo na fleksibilnije poimanje prava radnika u slučaju pripajanja njegova poduzeća s drugim poslodavcem prema praksi Suda Europske unije ističući sve više potrebu uravnoteženog pristupa koji će pored zaštite radnika uvažavati i interese poslodavaca. Takvim pravilnim pristupom prema prof.dr.sc. Potočnjaku, Sud EU nastoji uvažiti promijenjene socijalne i gospodarske okolnosti uvjetovane potrebom za globalnom konkurentnošću, ali s druge strane i očuvati i ojačati socijalnu dimenziju EU.

Od ostalih tema zastupljenih na savjetovanju prezentirane su: „Upravljanje rizicima, unutarnja kontrola i compliance u društvima za osiguranje, investicijskim društvima i društvima za upravljanje fondovima“, „Plaćanje debitnim i kreditnim karticama“, „Gubitak

prava glasa – sankcija zbog povrede odredbi o obavješćivanju odnosno preuzimanju dioničkih društava“, „Pravna zaštita sudionika po novom Zakonu o javnoj nabavi/2016. reforma ili tek izmjene i dopune zakona“. Sve navedene teme tj. radovi prezentirani na Susretu objavljeni su u Zborniku 55. Susreta pravnika Opatija '17., a zadnji dan susreta prezentirana je i jedna tema koja nije ušla u Zbornik, gdje je tajnica Stalnog arbitražnog sudišta pri HGK gđa. Andreja Čavlina inače i članica Udruge korporativnih pravnika približila sudionicima savjetovanja praksu arbitražnog postupka, a M.A.Giunio i primjere poništaja pravorijeka uz pomoć predsjednika Sudišta dr.sc. Hrvoja Sikirića koji je odgovarao na pitanja svih zainteresiranih.

Članovi Udruge korporativnih pravnika, koja također ove godine obilježava 10-godišnji jubilej postojanja, sudjelovali su na savjetovanju te kroz neformalno druženje s istaknutim članovima Hrvatskog saveza udruga u gospodarstvu razmijenili informacije i iskustava iz prakse izrazivši želju za još bolju i užu suradnju ovih dviju udruga radi razvijanja pravničke zajednice u kojoj će svatko od nas naći svoje mjesto, jer kako kaže predsjednik prof.dr.sc. Petar Miladin: „...malo koja druga struka ima više potrebe za zajedništvom kao što i malo koja druga struka ima toliko puno zasebnih područja koja međusobno slabo komuniciraju. Pred nama su stoga prostranstva slobode i odgovornosti koja na dobrobit ukupne zajednice trebamo osvajati i kao pojedinci i kao struka.“

Pripremio: Hrvoje Herceg, mag.iur., Energetika i usluge, d.o.o.

2. Novi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama

Vlada Republike Hrvatske je na 40. sjednici održanoj 8. lipnja 2017. godine prihvatila Nacrt konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama te ga uputila u saborsku proceduru.

Važeći Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (Narodne novine, broj 86/12 i 143/13) stupio je na snagu 4. kolovoza 2012. godine i do sada je jednom mijenjan i dopunjavan. Osnovna svrha toga Zakona je ozakonjenje što većeg broja nezakonito izgrađenih zgrada.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona ponovno se otvara rok za podnošenje zahtjeva i to do 30. lipnja 2018., ali pritom uvjeti ozakonjenja ostaju isti. Moći će se legalizirati samo ona zgrada koja je nastala tj. koja je vidljiva na digitalnoj ortofoto karti Državne geodetske uprave izrađenoj na temelju snimanja iz zraka započetog 21. lipnja 2011. ili na drugoj državnoj digitalnoj ortofoto karti, ili katastarskom planu ili drugoj službenoj kartografskoj podlozi nastaloj do 21. lipnja 2011. Temeljem Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama a uz novi zahtjev, zgrade izgrađene nakon 21. lipnja 2011. neće se moći ozakoniti. U svrhu zadržavanja postignute brzine rješavanja zahtjeva mijenja se način raspodjele sredstava od naknade za zadržavanje i to na sljedeći način;

- 30 %, umjesto dosadašnjih 20%, sredstva naknade prihod su proračuna jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čije upravno tijelo donosi rješenje o izvedenom stanju
- 30 %, umjesto dosadašnjih 20%, sredstva naknade prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske kada rješenje o izvedenom stanju donosi Agencija
- 40 %, umjesto dosadašnjih 50%, sredstva naknade prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske

Također jedna od novina je i ta da se omogućava evidentiranje ozakonjene zgrade u katastru i na temelju rješenja o izvedenom stanju za nezavršenu zgradu umjesto samo na temelju rješenja za završenu zgradu.

Poboljšava se učinkovitost provedbe Zakona dodatnim pojašnjenjima i otklanjanjima dvojbi u vezi s:

- dostavom poziva, rješenja i drugih akata preko oglasne ploče
- arhiviranjem spisa predmeta
- terminološkim usklađenjem sa Zakonom o gradnji
- zgradama koje se mogu ozakoniti jednim rješenjem o izvedenom stanju
- pravnim posljedicama ozakonjenja zgrada koje su ozakonjene kao završene
- odgodom izvršenja rješenja građevinskog inspektora o uklanjanju zgrade za koju je podnesen zahtjev za ozakonjenje.

Pripremila: Iva Prša, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.

3. Direktiva o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije (NIS direktiva).

Uvidjevši važnost informacijske tehnologije za funkcioniranje jedinstvenog unutarnjeg tržišta Europske Unije i uzimajući u obzir da je prema nedavnom istraživanju najmanje 80% europskih kompanija doživjelo barem jedan kibernetički napad tijekom 2015. godine, Europski Parlament i Vijeće je 6. srpnja 2016. donijelo direktivu "o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije" (NIS direktiva).

Budući da je uređenje sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava trenutačno uređeno na različite načine u pojedinim državama članicama, to dovodi do neujednačene razine zaštite potrošača i poduzeća te narušava ukupnu razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava u Uniji.

Ovom se direktivom želi pospješiti suradnja među državama članicama i uvesti minimum sposobnosti i strategije za osiguravanje visoke razine sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava na državnom području pojedinih država članica. Da bi se obuhvatilo sve relevantne incidente i rizike, direktiva bi se trebala primjenjivati i na operatere ključnih usluga i pružatelje digitalnih usluga.

Direktiva u uvodnoj izjavi naglašava važnost suradnje između javnog i privatnog sektora budući da većinom mrežnih i informacijskih sustava upravljaju privatni subjekti.

Operateri ključnih usluga su javni i privatni subjekti tipa navedenog u Prilogu 2 Direktive koji ispunjavaju kriterije za identifikaciju operatera ključnih usluga. Kriteriji su sljedeći: subjekt pruža uslugu koja je ključna za održavanje ključnih društvenih i/ili ekonomskih djelatnosti, pružanje takve usluge ovisi o mrežnim i informacijskim sustavima i incident bi imao znatan negativan učinak na pružanje te usluge. Prilog 2 Direktive navodi određene sektore i podsektore davatelja usluga. Ti sektori su: 1. Energetika, 2. Prijevoz, 3. Bankarstvo, 4.

Infrastrukture financijskog tržišta, 5. Zdravstveni sektor, 6. Opskrba vodom za piće i njezina distribucija i 7. Digitalna infrastruktura.

Pružatelji digitalnih usluga navedeni su u Prilogu 3 Direktive, a to su: 1. Internetsko tržište, 2. Internetska tražilica i 3. Usluge računalstva u oblaku.

Direktiva utvrđuje obvezu za sve države članice da donesu nacionalnu strategiju za sigurnost mrežnih i informacijskih sustava, njome se trebaju odrediti strateški ciljevi, te primjerena politika i regulatorne mjere s ciljem postizanja i održavanja visoke razine sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava, a koja obuhvaća barem sektore iz Priloga 2. i usluge navedene u Prilogu 3. Direktiva također nalaže državama članicama da imenuju nacionalna nadležna tijela, jedinstvene kontaktne točke i CSIRT-ove čije su zadaće vezane uz sigurnost mrežnih i informacijskih sustava. Države članice moraju njima osigurati odgovarajuće resurse za učinkovitu i djelotvornu provedbu zadaća koje su im dodijeljene kako bi mogle ispuniti ciljeve Direktive.

Što se tiče operatera ključnih usluga i pružatelja digitalnih usluga, države članice moraju osigurati da oni poduzimaju odgovarajuće i razmjerne tehničke i organizacijske mjere za upravljanje rizicima kojima su izloženi mrežni i informacijski sustavi kojima se oni služe u svojem poslovanju, odnosno kojima se služe u okviru pružanja usluga u Uniji. Nadležna tijela države članice moraju imati potrebne ovlasti i sredstva za procjenu ispunjavaju li operateri ključnih usluga i pružatelji digitalnih usluga svoje obveze iz Direktive, te da mogu izdati obvezujuće upute s ciljem ispravljanja utvrđenih nedostataka.

Direktivom se stvara skupina za suradnju u svrhu podupiranja i olakšavanja strateške suradnje i razmjene informacija među državama članicama i razvijanja međusobnog povjerenja i pouzdanja, te mreža timova za odgovor na računalne sigurnosne incidente („mreža CSIRT-ova”) kako bi se promicalo brzu i učinkovitu operativnu suradnju među državama članicama.

Ovom direktivom uređeni su određeni minimalni standardi za postizanje odgovarajuće razine sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava, a države članice mogu donijeti odredbe čiji je cilj postizanje više razine sigurnosti i zaštite tih sustava. Prema tome, odlučujuću ulogu u određivanju obveza koje će iz ove direktive proizlaziti za pružatelje navedenih usluga imaju države članice koje moraju ovu direktivu transponirati u nacionalno pravo.

Pripremio: Filip Pancirov, apsolvent Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na praksi u Končar – Elektroindustriji d.d.

**Pozivamo Vas da se aktivirate!
Pišite nam, predlažite, dopunjavajte
Vaš i naš Newsletter – kao i web stranicu**

U Zagrebu, lipanj 2017. godine

Udruga korporativnih pravnika

www.udruga-korporativnih-pravnika.hr